

Rataje (k. ú. Sobělice, okr. Kroměříž) „Sobělské padělky“.

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2869024N, 17.3477752E

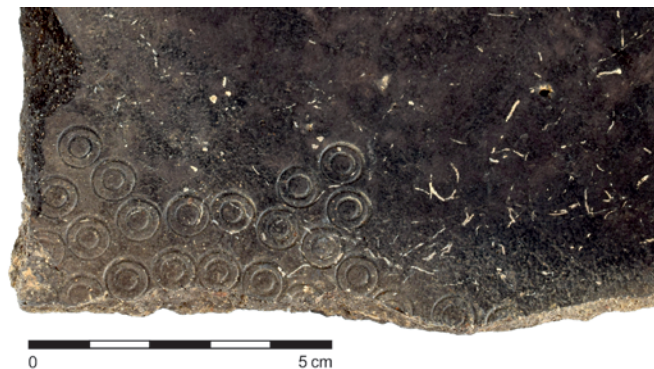
Záchranný archeologický výzkum na katastru Sobělice, v trati „Sobělské padělky“ proběhl ve dnech 17.–18. 3. 2022 v rámci přípravy stavby VTL plynovodu Moravia. Prozkoumán byl jeden archeologický objekt. Šlo o částečně zahloubenou chatu o rozměrech 400 × 270 cm (obr. 15). Uvnitř objektu byly zachyceny stopy vnitřní konstrukce ve formě sloupové jamky a mazanice pozůstatky vnitřního otopného zařízení, zřejmě pece. Před pecí se nacházela do dna zahloubená jáma plná popela a spálených fragmentů kostí a keramiky. Tyto nálezy lze interpretovat jako kuchyňský odpad.

Keramický inventář je význačný častou přítomností grafitu v těstě. Paralelně s keramikou v ruce robenou se objevují i tmavé střepy se stopami výroby na hrnčířském kruhu. Ze souboru výrazně vystupují hlavně fragmenty mís se zdobením vnitřní strany. Na jedné z nich, světlé, okrově šedé barvy a v ruce robené, je patrná rytá geometrická výzdoba v halštatském stylu svislých linií a kosočtverečných polí. Na vnější straně, při rozhraní hrdla a výdutí, byla nádoba zdobena drobnými přesečky. Druhý velký fragment představuje tmavou, šedočernou mísu vyrobenou na hrnčířském kruhu s výrazně členěným okrajem a kolkovanou výzdobou ve tvaru slunce/hvězdy uprostřed dna.

Obr. 15. Rataje. Půdorys zemnice s otopným zařízením. Foto V. Záhorák.

Fig. 15. Rataje. The pit house with a heating device. Photo by V. Záhorák.

Obr. 16. Rataje. Detail dna misky zdobené kolkováním. Foto M. Kršková.

Fig. 16. Rataje. Detail of the bowl base with a stamp decoration. Photo by M. Kršková.

Obr. 17. Rataje. Šálek z výplně objektu. Foto M. Kršková.

Fig. 17. Rataje. A cup from the fill of the feature. Photo by M. Kršková.

Velmi pravděpodobně jde o braubašské zboží (obr. 16). Kromě fragmentů mís byl ve výplni objektu objeven i celý šálek (obr. 17).

Půdorys zemnice i charakter keramických artefaktů odpovídá přechodovému stupni HD/LA. V okolí objektu nebyly zachyceny žádné další archeologické objekty, proto nelze odhadnout, zda byl objekt součástí většího sídliště, či menšího dvorce.

Literatura

Neuveдено.

Summary

A pit house from the HD/LA phase was discovered during a watching brief at the construction of the Moravia high-pressure gas pipeline in ‘Sobělské padělky’ field (Sobělice cadastral area, Kroměříž District). A heating device was found inside the dwelling, and the fill yielded the typical settlement material (Fig. 15–17).

Vít Záhorák

Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc) „Na Stráži“.

Časná doba laténská (LT A). Ojedinelý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.5683811N, 17.0902983E

V roce 2022 daroval T. Přidal do Vlastivědného muzea v Olomouci kolekci archeologických nálezů získanou v trati „Na Stráži“, která se nachází severně od obce Slatinice. Zde nálezcze prováděl povrchové sběry po dobu několika posledních let. V souboru je zastoupena keramika kultury nálevkovitých pohárů, lužické kultury, raného novověku a několik zlomků náleží do závěru eneolitu. Materiál doplňuje štípaná a broušená industrie, přesleny, torzo hliněného závaží, keramická kolečka, několik bronzových předmětů, mazanice a nejspíš mosazné pečetidlo z raného novověku.

V získaném souboru se vyskytl také zlomek keramiky, který lze klást do časného latěnu (LT A). Jde o okrajový fragment situly či amfory béžové barvy. Na hrdle nádoby je umístěna výzdoba, která se skládá z dvojice horizontálních žlábků a pásu kolkované výzdoby mezi nimi (obr. 18). Keramické těsto fragmentu je silně prosyceno grafitem. Na katastru Slatinic jde o první takto datovaný nález (srov. Přichystal 2009, 157), který indikuje možné osídlení v této části Olomoucka na počátku mladší doby železné.